

DEŽELA MORA AKTIVNO PODPRETI PRAVICE SLOVENCEV

Lovriha se je rto lotil zakona smega in se je glede ocene sicerjal na to, kar so pri prvi razpravi povedali njegovi strankarski tovarši, in sicer, da gre za omejen zakon, ki pa je nujen in koristen in je v tem smislu napovedal, da bodo komunisti glasovali zanj. Poudaril pa je še sledeče:

»Ker pa se razprava o tem zakonu še ni pričela v delovnem svetu, in zato, da se okrepijo možnosti za pozitivno rešitev pri o srednjih zakonodajnih organih, je slovenski in komunistični poslanec Albin Škerk, skupno z drugimi tovarši, predložil podoben zakonski predlog v parlamentu. Jasno je, da se je vsa komunistična skupina razločno izjavila za ta zakon.

Na sejeu žrške filiale Flaso večraj ravnatelj filiare Marcello Alberici in funkcionar ter izvedenci tarinske tovarne avtomobilov prikazali časnkarje novi fiatov avto »Fiat 1300«. Večraj dopoldne so ga prikazali županu inž. Spaciniju, vladnemu komisarju dr. Capellinju in predsedniku sveta Ribezaju, v predelki pa predsedniku počinu.

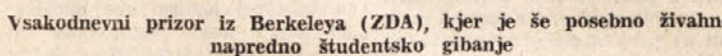
Poleg tega je bil občinski svet z večino glasov strank leve sredine (komunisti in mladi) za sprejetje PŠP, PŠP, PLI in MIT so se (izvzavali glasovanja) odločili resolucijo KD-PŠI-PR-SS, v kateri občinski svet izraža željo po čimprejšnjem zaključku postopka nadzornih oblasti na osnovi predlogov občinske uprave in predložitve regijskega občinskega sveta. V resoluciji se izjavlja, da se s tem stopovi redni razvoj mesta. Resolucija dalje priporoča občinski upravi naj takoli po dokončni odobritvi regulacijskega načrta zagotovi učinkovito izvajanje novega gradbenega pravilnika in prihodnjega znajaaja; naj sprejme bolj primerne ukrepe in izzela dokončne urbanistične instrumente na področni ravni, ter obvezuje občinski odbor, da za pobudo za čimprejšnji zaključek natečaja za področnega arhitekta, ki bi izdelal načrt mesta, da se sestavi spreminjalni načrt o veliki ceni cestnem omrežju, da dokonča študijo o mestnem prometu, da sestavi podrobnosti načrt za kraško področje in obalni pas (v dveh letih po dokončni odobritvi resolucije) in da pripravi predložiti odobritev novega gradbenega pravilnika in da začne s predhodno študijo za sestavo področnega regulacijskega načrta.

»jezikom preden bi do tega prislo v rojstnem kraju.«
 »Menim, je zaključil svoj dolgi govor Dušan Lovriha, da sem posredno odgovoril tudi manjšinskemu poročevalcu, liberalnemu svetovalcu Morpurgu in njegovim »zgolj pravnim« utemeljiteljem, ki ne skrivajo nacionalizma in šovinizma. Jasnó je, da se tržaški liberalci še niso ničesar naučili, je dejal, in se pri tem sklicevali na izjavi liberalne internacionale iz let 1947 in 1967.

Včeraj popoldne se je sestel u-
rad predsedstva deželnega sveta,
ki je pod predsedstvom prof. Ri-
bežija preučil program dela. Ra-
ga bo moral deželni svet, spora-
zumno med načelniki skupin, o-
praviti še pred poletnimi počitni-
cami.

Ob tej priložnosti so si člani u-
rada predsedstva v spremstvu
tehnikov deželnega odbornstva
javna dela ogledali gradbišče na
Trgu Oberdan, kjer so v teku del
za zgraditev novega sedeža deže-
nega sveta.

S spoštovanjem (Sledi podpis)
Trst, 1.VII.1969

Skofja Loka vabi na 14. tradicionalni izseljenski piknik, ki bo 4. juli.
(Foto Stane Jesenovec)

Na sedanju tržaške filijale Fiat je razgovor vodil direktor društva Marcello Alberici in funkcionarji razvojnega oddelka. Izvedenec turinske tovarne avtomobilov prikazal čimskarkarjem vrsto flatov avto »Fiat 1300«. Vselej je dopolnilne so ga prikazali žigovno in iz. Spaccino, in izmenično, da je v Cavallino, in v predsedniku sveta Ribezziu, v posejdeljke pa predsedniku deželne

za zgraditev novega sedeža deže
nega sveta.

Trst, 1.VII.1969 (Sledi podpis)

(Foto Stane Jesenovec)

Smithu sploh ni grozila nevarnost iz Londona

Zakaj je V. Britanija dvignila roke od Rodezije in prepustila črnsko prebivalstvo samovolji bele manjšine - Pod grožnjami in protesti Britancev se je vselej skrivala samo želja, da bi se ohranili interesi vladajoče bele manjšine

Sir Humphrey Gibbs, guverner v Rodeziji, je pretekli teden dal o stavo. S tem je tudi formalno prenehal britanska prisotnost v tej deželi, ki jo beli priseljenici pod vodstvom Iana Smitha vodijo po poti »popolne neodvisnosti«. V resnici pa to pomeni pot rasega razlikovanja in neobignjen spopad med dvema skupnostima.

Guverner Gibbs je samo na videz, v resnici pa brez vsakršne oblasti, predstavljati suvereno oblast. V jeseni 1965, ko se je evropska manjšina enostavno odrgala od Londona. Vlada v Salisburyju od njega, potem ko je prevzela vse posle dežele, še vedno priznava kraljico. Vse do preteklega tedna, ko je — kot rečeno — sir Humphrey Gibbs dal ostavko, zapustil razloke čakanje in se sestajal z rednimi svojimi pristaji, nakar se je umaknil na svojo farmo blizu Bulavaya.

Prvi Britanec, ki je uradno prišel v deželo Mutubela, je bil slavni Cecil Rhodes. Leta 1893 je prekoračil reko Zambezi in sklenil sporazum s kraljem Lobengulom o pravicah izkoriščanja rudniških bogastev njegove dežele. Kasneje pa se je z njim bojeval, kar predstavlja klasično odliko kolonialnega osvajanca.

Rodezija je izjemno bogata dežela na bakru, cinku, diamantih, fosfatu in drugih rudninah, v posejelih pa na tobaku, bombažu in drugih subtropskih rastlinah. Pomembno je tudi njegovo izredno ugodno podnebje, ki omogoča, da se tu seljujejo priseljenci. Sprito te ga se je tudi zgodilo, da se je v Rodeziji naselilo več Evropejcev, predvsem Angležev, kot v ostalih deželah Afrike, kar je kasneje postalo usodno. V Rodeziji namreč dejansko obstajajo beli Rodeziji, potomci prejšnjih priseljencev, kateri v skrajnem primeru niti nimajo druge domovine. razen Rodezije.

»Obse skupnosti — kot v Angliji običajno govore — sta od pametneke živeli ločeno. Kolonialna metropola ni domala prav nič storila, da bi domače prebivalstvo gospodarsko, socialno in prostovoljno usposobila vsaj za minimalno sodelovanje v lokalni upravi. Nasprotno, ohranjala je plemensko strukturo, ki je bila najboljši porok za kontrolo nad Afričani.

Za Rodezijo je značilna ne samo rasa, temveč tudi razredna razdelitev. Bela manjšina je bila v rokah »oblasti« in »uprave«, ampak tudi vsa bogastva, ki jih izkorišča s pomočjo slabo plačane delovne sile domorodcev. Belci so lastniki več kot polovice zemljišč, čeprav je domaćinov, po najnovejših podatkih, okrog pet milijonov, priseljencev pa samo nekaj nad 250.000.

Za Rodezijo se sprito tega ni govorilo v običajnih terminih dekolonizacije. »Predaja oblasti domaćemu prebivalstvu« je tu pomenila »prenos oblasti na večino«, pa tudi ni bil s tem označen čas, ko bi to imele biti storjene, in ni bila dolžna izključna pravica metropole, da bo to ona storila. Zakaj stvarni gospodarski položaji so bili rodejški belci in ne London.

Natvno bi bilo pri tem misliti ozračje, da so namere Londona bile prostodušne. In Smith je, razumljivo, vse to dobro vedel. Ni se ime, kaj bi Londona celo takrat, ko je laburistična vlada napovedala osrekanje in je bloki rala posamezne luke.

»Britanski konservativni politiki so pothotoma na strani vlade v Salisburyju, zlasti poslovni krogi Cityja, katerih dobri v Rodeziji bodo lahko v celoti ohranjeni samo, da se ne bo oblasti belci.

»Za s pogajanj na vojni ladji med premierom Wilsonom in šefom bela rasetov Ianom Smithom je bila samo kuša za farsko, ki se je za Britance imela zaključiti prav tako bečno, kot se pravkar zaključuje. Vsem ko je London sestavljati pr. grane o prenosu oblasti na afriško večino, je bila manjšina utrdila svoje položaje, zavarovana pred mednarodnim vmešavanjem, češ da je to izključno no ranja za deva Britanije. Medtem pa, ko je bila »diplomska boj na svetovnem prizorišču Združenih narodov«, je Ian Smith sklepal posle s poslovnimi ljudmi iz prav tistih dežel, ki so mu formalno nasprotovale. Mednarodni kapital ni zapustil Rodezije, Južnoafriška republika pa ji je služila za »vrata v svet«, in je skoznje obilno odtekal izvoz in pretekal uvoz v te dežele.

Po najnovejših podatkih — pravkar objavljenih v New Yorku — ni posojanje Rodezije utrpelo prav

Veliki napad partizanskih enot IX. korpusa na železniško progo v Baški grapi

Izredno važen pomen uspele akcije za zavezniške enote v Italiji - Prvi bataljon Vojkove brigade v napadu - Kaj sem doživel in videl kot vojni dopisnik - Nepozaben spomin na peto noč

Pred petindvajsetimi leti so partizani IX. korpusa NOV in POJ štiri dni in noči napadali in rušili utrjene posojanke, železniško progo, mostove in bunkerje v Baški grapi. Štiri dni in noči so odmevale eksplozije plastike 808, granat, min in regijane strojnic v tej, drugače tako tihi in odmaknjeni Baški grapi. Začuden so prvo noč prislubne nenavadnemu pokanju srca, listice in gamsi, ki jih je bilo polno v skalnatih strminah Peči. Črne prsti in zelenega Porezna. Ker je odmevanje eksplozij naraslo, se je vsa divjčina umaknila na severno stran Peči v Bohinjske gore, v visine Triglavskega pogorja. Ostali pa so ljudje na Koritnici, Grakovem, Hudijužini, Podbrdu, Nemškem Rutu, Stržičah, Oblokah, Grantu, Zakolci, Porezu in drugih manjših zaselkih. Vedeč so, da so partizani IX. korpusa začeli veliko vojaško akcijo, ki je imela izredno širok odmev ne samo na Primorskem, Sloveniji in Jugoslaviji. Šlo je za prekinitev važne prometne žile, po kateri so Nemci dovažali na fronto v Italijo vojaštvo, orožje, strelivo in hrano. Lahko zapisemo, da je bila štiridnevna akcija partizanov IX. korpusa — evropskega pomena. Zavezniški general Wilson je po končani akciji izrazil tovarišu Tito svoje zadovoljstvo, ker so akcije partizanov — ... ustavile delovanje življenjsko važnih so-vražniških prometnih žil. Prav tako je angleški major Wood, vodja angleške vojske misije pri štabu IX. korpusa dejal:

»Mnogi se ne zavedajo, kako veliko pomoč ste nudili zavezniškim operacijam v Italiji, da ste uničili tako važno prometno žilo, kot je železniška proga, ki veže Italijo z Nemčijo preko Baške grape. Če bi prekinili promet le za tri dni, bi bilo to velikega pomena.

Pogled na vrh Porezna z Otavnika

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Pogнали se boste na delo, misleč, da je vse pripravljeno. Pa ne bo. Upoštevajte, da more tudi kdo drug imeti svoje misli.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Spor na delu oziroma v službi. Skušajte priti v vodo in ne petroleja. Po nepotrebnem ste ljubosumni.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Delovni dan bo kar dober. Ustrezno bo tudi s finančnim rezultatom. Motnje v družini bodo vse pokvarile.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Zvezde vam ne kažejo kdove kaj, zato pa zavijajte rokave. Srečali se boste s osebo, ki vas bo tolažila.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Poverili vam bodo odgovorno delo. Dokažite, da ga zmorete. Ne rinite v družbo.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Izkoristite primerne okoliščine in vse se bo prav izteklo. Nekaj podobnega bi veljelo tudi za družino in dom.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Ne kdo bi vam znal zaigrati kaj čudno zgodbo. Bodite zelo pozorni. Posvetite kak trenutek tudi ljubljeni osebi.

SKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Lepo po izhojeni poti, ker ni čas za

Tipičen artistski prizor nekaterih izvajalcev »Velikega madžarskega baleta«, ki bo nastopil v petek in soboto na gradu Sv. Justa ob 21.15. Nastop bo v okviru programa sezone 1969, ki jo organizira Avtonomna letovišarska in turistična ustanova.

OD 28. JUNIJA DO 2. JULIJA LETA 1944

Veliki napad partizanskih enot IX. korpusa na železniško progo v Baški grapi

Izredno važen pomen uspele akcije za zavezniške enote v Italiji - Prvi bataljon Vojkove brigade v napadu - Kaj sem doživel in videl kot vojni dopisnik - Nepozaben spomin na peto noč

Po petindvajsetih letih se v spominih vračam v samotno Baško grapo, kjer je danes mir in velika tišina. V spominu se obnavljajo dogodki, ki sem jim bil živa priča in sem tudi sam sodeloval pri njih.

XXXI. divizija je bila takrat na Cerkljanskem. V zraku je bilo čutili nekaj, kar je dalo slutiti, da štab pripravlja važno akcijo. Kot vojni dopisnik sem dobil nalogo, naj se pripravim za poročanje o izredno važni akciji. S skupino partizanov sem odšel na Bukovo in se nastanil v gostilni pri Razvanu. Že prvo noč — to je od 28. na 29. junij — je v Baški grapi zagnala. Prvi bataljon Vojkove brigade je napadel utrjeno sovražno postojanko pri Mohorcu. Čeprav je borba za to postojanko trajala vso noč, je partizani niso mogli zavzeti, ker je sovražnik nudi oster odpor. Posojanka pa je padla drugo noč. Nemci in italijanski republikinci so se v velikem neredu morali umakniti na varnejši kraj. Tako je šlo naprej brez oddiha podnevi in ponoči. Padale so postojanke, Mohorci, Pranger, Zapoler, Koritnica in druge. V zrak je zletelo osem velikih mostov, železniška proga pa je bila porušena na številnih mestih.

Naj na tem mestu povem, da je stražilo železniško progo v Baški grapi od Mosta na Soči do Podbrda 510 republikinov Mussolinijeve miniaturne republike, 105 Nemcev in 50 domorancev. Že po prvih napadih pa so dobili močna ojačenja. Vse to po partizanov ni motilo. Zavedali so se velike važnosti akcije in napadali kar naprej.

Kot vojni dopisnik sem bil stalno na položaju med borci. Tako sem drugi dan napadov odšel k skupini borcev s težkim minometom. Bili so v redkem hrastovem gozdu v Spodnjem Bukovem. Eden izmed borcev je splezal na visok hrast in od tam sporočal, kako naj usmerjajo mine, da bodo zadele bunker pri dolgem železnem mostu na Grakovem. Silal sem ga, kako je z višine govoril merilcu:

»Maio podaljšaj, ker je prejšnja mina padla preblizu.«

Merilec je premaknil cev minometu, pomočnik pa je takoj nato spustil mino v cev. Pritišano je zasikala mina po zraku. Kmalu nato je iz grape prišel odmev eksplozije. Opozorilec na hrastu je vesel poročal:

»Zadel si v polno. Prav na bunker je priletela. Nemci in Italijanci bežijo iz njega na vse strani.«

Tretji dan je nad Baško grapo ležala gosta megla. Borcem je bila kot nalašč, da so se lahko neopazno približali progi in postojankam. Ostrorelec s protitankovsko puško se je priplazil v neposredno bližino proge. Iz daljave pod Rakovcem se je zaslišalo močno brnenje motorjev. Megla se je začela redčiti, ker je sonce na vso moč pripekalo z jasneja neba.

Kmalu smo na nekem ovinku zagledali tri sovražne tanke, ki so prihajali na pomoč posadkam v bunkerjih. Ta pomoč pa se je izjalovila. Ko se je megla razkldala, so bili tanki zelo lepo vidni. Ostrorelec s protitankovsko puško je bil na preži. Le s težavo je obvladal živce in si dopovedoval:

»Se malo bom počakal, da pri-

Slovenska filharmonija v Vidmu

V ponedeljek je zbor Slovenske filharmonije, ki ga je pripravil dirigent Jože Hanc, skupaj z orkestrom SF, otroškim zborom radiotelevizijske Ljubljane, ki ga je nadziral dirigent Janez Kuhar, in dramskimi solisti Štefko Drobovc (v naslovni vlogi), Rudjem Kosmačem, Stanetom Severjem, Ivo Zupaničevom in Poldetom Bičičem, opernimi solisti Vando Lovčičev, Zlato Ograjnikov, Milko Nemcevc, Zvonimir Prelečec iz Zagreba ter Dragišo Ograjnikovcem z režiserjem Borutom Trekmantom — pod vodstvom dirigenta Cirila Čvetka — izvedel v Vidmu oratorij »Devica Orleanška na grmadi« Arthurja Honegerja. Koncert je bil v okviru kulturnih izmenjav med Slovenijo in Furlanijo. Koncert je zelo dobro uspel. Glasbeni pihalci so se v časopisih izredno pohvalno izražali o prireditvi, zatrjujejo, da je izvajanje Slovenske filharmonije v skoraj polni cerkvi sv. Franciška popolnoma prepričalo poslušalce.

Seminar učiteljev slovensčine iz Porabja

V Mariboru se je 1. t.m. začel seminar za učitelje tujeja jezika iz Porabja. Trajal bo 14 dni. Udeleženci se ga 11 učiteljev in profesorjev. Program obsega predvsem teme iz slovenskega jezika in zgodovine slovenskega slovstva ter geografije. Predavali bodo profesorji pedagoške akademije v Mariboru. Za goste so predvideni tudi izleti na Gorenjsko in Primorsko ter v Logarsko dolino. Pri pripravi seminarja, ki sodi v program kulturne izmenjave med Jugoslavijo in Madžarsko, sta sodelovala republikanski sekretariat za prosveto in kulturo ter zavod za prosvetno pedagoško službo iz Murske Sobotice. Predavanja bodo v prostorih pedagoške akademije v Mariboru.

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Domači umetniki v Nemškem inštitutu

Veseli 107-letnik

Zanimanje ravnatelja Nemškega kulturnega inštituta, dr. Gerharda Martensa, za likovno umetnost, ki jo pri nas uveljavlja s prirejanjem razstav nemških slikarjev, a tudi kot kritik naših, tržaških umetnikov, je pač moral dovesti do ožjega sodelovanja s rislednjimi. Sad tega je najavljena vrsta razstav članov tukajšnjega deželnega sindikata slikarjev, kiparjev in grafikov, z nastopi skupin sorodno ustvarjajočih umetnikov. Na prvi taki razstavi v prostorih inštituta, v Ulici Coronio 15, nam sedaj svoja raznačilnejša dela predstavljajo slikarji Romeo Daneo, Renato Daneo, Mauro Mauri, Claudio Moretti, Dante Pisani, Bruno Ponte in kipar Mario Zol.

O ravnokar zaključeni antološki razstavi Romea Danea, smo že poročali. Zanimivo pa je tu primerjati ustvarjanje enako nam darjenega vrata Renata, prefinjenega kolorista, katerega dela so kot dragoceno vezje. Mauro Mauri se je živahneje vključil po zadnji razstavi svojih nadstvarno zasnovanih oči, ki jih tu izpopolnjuje. Vedno izraziteje pa stopnjuje svojo grafično spretnost Claudio Moretti, ki v velikih listih preseneča z iznajdljivostjo tehnične plasti svojih preiskov, katerih vsebina se pa v svoji abstraktnosti bistveno razlikuje od nekdanje glavnice-vebraste obdelave.

Lani je bil Dante Pisani s svojimi velikimi platni ssekakor slikar leta uveljavljajoče se generacije. Tudi tu nas ne razočara, čeprav se v nekaj bolj lagodni izdelavi občuti večji ustvarjalni napor, ki pa zato stremi k zahtevnejšim ciljem. Po nedavno zaključeni uspešni razstavi grafik, ki jo je imel Bruno Ponte v galeriji Barisi, ga tu njegove slike popolneje predstavljajo v njegovi izredno prefinjeni in neuskladeni občuteni prirodnosti okolja. Kovinski kipi, sestavljeni iz delov motorja, ki jih zadnja leta z uspehom razstavlja Mario Zol, (nedavno v Ljubljani) se vsrečeno ujemajo z razmestitvijo del slikarjev. Njih ustvarjalna povezava ni tako tesna kot najavljeno, sliki pa obiskovalce k primerjanju in bogati zalo njih razglednost z novimi ugotovitvami iz likovno-pesniškega sveta teh umetnikov.

»Ne mislim na smrt,« pravi. »Se sem pri moči, želim si, da bi bilo zdravih in srečnih tudi vseh šestdeset mojih potomcev.«

Koja — spredaj vas Police

SREDA, 2. JULIJA 1969

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.30 Soplek slovenskih; 11.50 Harmonikar Sony; 12.10 Najlepši trgi Italije; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Orkester Casamassima; 17.20 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost, književnost in prireditve; 18.30 Ljudske pesmi; 19.10 Higiena in zdravje; 19.15 Prijetne melodije; 20.00 Sport; 20.30 Simf. koncert; 22.10 Zabavna glasba.

TRST

12.05 Plošče; 12.25 Tretja stran; 13.20 Radijska priredba; 13.50 Ilersberg; Tritico.

KOPER

7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 17.00, 20.15 Poročila; 7.40 Glasba za dobro jutro; 8.40 Prijetna glasba; 9.00 Pod senčnikom; 10.00 Plošče; 10.45 Znanj pevc; 11.15 Nove plošče; 12.00 in 12.45 Glasba po željah; 14.00 Kulturne aktualnosti; 14.10 Poslušajmo jih skupaj; 15.00 Iz priljubljenih oper; 16.30 Primorski zbori; 17.40 Od melodije do melodije; 18.00 Otroški kotiček; 18.15 »Callagan New Bands; 18.30 Iz Rossinijevih oper; 19.00 in 20.30 Prenos RL; 20.00 Orkester Curtis; 23.10 Jazz; 23.35 Komorna glasba.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 8.30 Jutranje pesmi; 9.06 Zvočni trak; 10.05 in 11.06 Ura glasbe; 11.30 Sopranistka Marga.

ret Tynes; 12.05 Kontrapunkt; 13.20 Plošča za poletje; 14.45 in 15.13 Plošča za poletje; 16.00 Spored za najmlajše; 17.05 Spored za mladino; 19.13 Lina Cavalieri; 20.15 »Picnic, komedija; 22.00 Simfoniski koncert.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila; 8.40 Plošča za poletje; 9.05 Poljudna znanost; 10.00 Radijska priredba; 10.40 Telefonski pogovori; 14.05 Juke box; 14.45 Plošče; 15.18 Koncert; 16.00 Plošče; 17.10 Popolninski spored; 18.20 Poljudna enciklopedija; 19.00 Pesmi; 20.11 »Notturno di primavera; Radijska priredba; 21.15 Opera na glasbo.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 10.45 Pizzettijev koncert; 11.15 Komorna glasba; 12.20 Vzporedna glasba; 13.00 Intermezzo; 13.45 Pianist Edwin Fischer; 14.30 P. Mascagni; Guglielmo Rattifini; 15.30 Portret avtorja; Andrea in Giovanni Gabrieli; 16.25 Ital. glasba danes; 18.30 Laska glasba; 18.45 Kulturna rubrika; 21.00 Komorne, vokalne in instrumentalne skladbe.

FILODUFUJIA

8.00 Koncert; 9.15 Fihalni instrumenti; 9.45 V arhivu plošč; 10.10 Busonijeva skladba; 10.20 Sodoba ital. glasba; 10.55 Intermezzo; 11.55 Weber in Wagner; 13.30 Simfonični koncert.

SLOVENIJA

8.00, 9.00, 13.00, 14.00, 15.00, 20.30

Poročila; 7.50 Danes za vas; 8.25 Telesna vzgoja; 8.45 Informativna oddaja; 9.08 Glasbena matineja; 10.05 Pisan svet pravljic; 10.20 Zabavna glasba; 10.45 Počitniški pozdravi; 11.15 Pri vas doma; 12.00 Turistični napotki; 13.10 Danilo Svava; iz opere »Veronika Deseniška; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Od vasi do vasi; 14.30 Priporočajo vam...; 15.05 Koncert za odhiti; 15.35 Poslušalci čestitajo; 16.20 Romanca, valček in legenda; 17.00 Vsak dan za vas; 18.05 Mladina sebi in vam; 19.15 Češka koncertna glasba; 19.45 Kulturni globus; 20.00 Lahko noč, otroci!; 20.15 Glasbene razglednice; 21.00 Koncert opernih melodij; 22.00 Zabavne melodije; 23.15 Moskovski festival jazz; 24.05 Literarni nokturno; 24.15 Veliki orkestri.

ITAL. TELEVIJIA

17.30 Tour de France; 18.45 Program za mladino; 19.45 Sport la ital. kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 »Il futuro nullo spazio; 22.00 Športna sredi; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.15 Ameriška glasbena komedija; »Virginia, dieci in amore; 22.55 Tednik književnosti in umetnosti.

JUG. TELEVIJIA

21.00, 23.50 Poročila; 18.45 Od daja za otroke; 19.30 Velika rusolovščina — film; 20.00 Pisani trak; 20.15 Slovenske arestantovske pesmi; 20.45 TV prospekt; 21.35 W. Shakespeare; Kar hočete; 23.35 Glasbena oddaja.

ZAKLJUČEK OBISKA DELEGACIJE GOSPODARSKE ZBORNICE SRS

Obisk pomembnih industrijskih in trgovskih obratov na Goriskem

Gostje iz Slovenije so si ogledali industrijski podjetji Jazbarja v San Giovanni ob Nadžji in Prinčiča v Krmini - Koristni stiki in pogovori med predstavniki gospodarske zbornice in Slovenskimi goriskimi operaterji

Sprejem za predstavnike Gospodarske zbornice Slovenije v mali dvorani Kulturnega doma

Delegacija Gospodarske zbornice Slovenije, ki je bila dva dni gost Slovenskega gospodarskega združenja, se je včeraj mudila na Goriskem, kjer si je ogledala nekatere pomembne industrijske in trgovske obrate ter se srečala s številnimi zastopniki slovenskih operaterjev, uspešno vključenih v gospodarske odnose med Italijo in Jugoslavijo.

Predstavniki Gospodarske zbornice Slovenije in Slovenskega gospodarskega združenja so si v dopoldniški uri ogledali industrijska obrata v San Giovanni ob Nadžji in v Krmini, ki ju vodi Slovenec, nadzire uspešno uveljavila.

Industrijske Jazbarji si je v San Giovanni zgradil moderen industrijski obrat za obdelavo ekološkega lesa, ki sodi po svojih 120.000 kv. m površine in z okoli sto zaposlenimi delavci na drugo mesto v državi. Podjetje kupuje les predvsem v Indoneziji in v Afriki ter ga v lesni delavnici v Jazbarji predeluje. Obrat, ki je formalno pravno razdeljen na dva oddelka, predstavlja odlični primer, kako je moč ob izkoriščanju nekaterih konjunkturnih ugodnosti, kot sta na primer cenena delovna sila in zastopanje površine razmeroma poceni dosegljive zemlje, moč zgraditi solidno industrijsko podjetje.

Na goste je izredno učinkovito delo ogled razstave Prinčičeve tovarne v Krmini, ki jo ob očetu pomoči vodita sinova Siano in Mirko, za izdelavo modernega pohištva v Krmini, kjer na tekočem traku izdelujejo najrazličnejše vrste spalnic in dnevnih sob, zlasti otroških, s katerimi je podjetje uspešno prodorilo na italijanski trg. Obrat so pred približno letom dni razširili na dve novi hali, v katerih so uvedli najmodernejši način proizvodnje.

Preden so se vrnili v Gorico, so se odpravili v Čedad in se za kratek čas ustavili na sedežu prosvetnega društva «Danica» v Trzinu, v katerem jih je predsednik društva Izidor Predan seznanil z gospodarskimi problemi tamkajšnjega območja. Med pogovorom so ugotovili, da je za Beneško Slovenijo nadarjen zanimiv turizem in so zato menili, da bi bilo za domačo mladino nadzorno koristno obiskovanje gostinskih tečajev za njeno uspešno vključitev v turistično gospodarsko dejavnost.

Na poti skozi Gorisko Brda so se gostje ustavili še pri trgovcu Trpinu v Steverjanu, ki je uspešno uveljavlja v trgovini s kmetijskimi stroji. Posopje je prodal izdelovalcu atomizerjev Komjancu iz Gorice, ki so proizvodnjo strojev nadaljeval v Steverjanu. Trpinovi pa si bodo odprli v Ul. Duca d'Aosta območje trgovino s kmetijskimi stroji.

V Ožbotovi gostilni v Rupi so imeli gospodarski delovni kosilo, ki se ga je udeležilo nekaj desetnih goriskih operaterjev. Prisotne je pozdravil podpredsednik Slovenskega gospodarskega združenja Ivan Prinčič. Trgovca Danio Waltrisch je v svojem nagovoru za zadovoljstvo ugotovil, da so na sestanku prisotni predstavniki doma vseh gospodarskih vej, s katerimi se Slovenci v Gorici uspešno vključujejo ter lahko tudi za dostopno vsem potrebam v okviru italijansko-jugoslovanske trgovine.

Predsednik gospodarske zbornice SRS Leopold Kresc je priznal sposobnost slovenskih operaterjev v goriskih pokrajini ter izrazil pripravljenost zbornice za stike, ki so v obojestransko korist. Še celo je poudaril pomembnost dejstva, da se ti stiki vršijo na prostoru, kjer velja tržna ekonomska zakonitost za občo in napredno slovenske narodne skupnosti v Italiji.

Stanko Bole - predsednik SGZ - je poudaril, da smo Slovenci uspešno zastopani tudi v industriji, najbolj perspektivni dejavnosti, kjer smo bili pripravljeni, da smo odsotni. Predsednik SGZ Gorazd Vesel je izrazil prepričanje, da se v duhu sedanjih odličnih odnosov med Italijo in Jugoslavijo odpirajo boljše ceste tudi za slovenske operaterje na Goriskem, ki naj se uspešno vključijo v splošen proces krepitve in bogatitve stikov med našim in sosednjim področjem, za kaj manjšina se mora tudi v tem pogledu izkazati kot most za vse boljše sosedske odnose.

Udeleženci sestanka so si nato izmenjali nekatere poglede za vrsto poslovnih vprašanj in stikov, ki imajo s trgovskimi in industrijskimi partnerji na tej in oni strani meje, kar je vse skupaj predstavljalo dokaj obsežno področje za nadaljnje koristno vključevanje v gospodarsko dejavnost v našem prostoru.

Prvi stiki, ki jih je naše prosvetno društvo imelo s tamkajšnjimi prosvetnimi delavci, so bili ob priliki nastopa naše dramske družine na XII. srečanju skupin Slovenske v Brezicih z Dramo Milivoje Pučec «Svet brez sovraštva». Sedaj smo te stike še bolj poglobili in vzpostavili temelje za sodelovanje na kulturno - prosvetnem področju. To sodelovanje bo temeljilo na obojestranskem gostovanju - kulturnih ustanov. Prvi konkretni primer bo na prostoru našega pevskega zbora «Dejavnost» in pevskih skupin v Brezicih na proslavi 80-letnice ustanovitve pevskega društva «Danica» na Kontovelu, ki bo konec avgusta.

«TRZAŠKO POLETJE» NA GRADU SV. JUSTA

Operne in folklorne baleti z domačimi in tujimi ansambli

Na programu bosta operi «Madame Butterfly» in «Rigoletto» ter madžarski, mehiški in brazilski baleti

Tržaška avtonomna letovišnica v občini Sv. Justa je v sodelovanju z gledališčem Verdi tudi za leto pripravila pesten in privlačen spored predstav. V sodelovanju s gledališčem Verdi tudi za leto pripravila pesten in privlačen spored predstav. V sodelovanju s gledališčem Verdi tudi za leto pripravila pesten in privlačen spored predstav.

Goriško-beneški dnevnik

ZARADI ZAVLAČEVANJA Z ORGANIKOM

Sindikalne organizacije proglašajo stavko občinskih uslužbencev v Gorici

Izvedli jo bodo v petek, 4. t.m., ob zasedanju občinskega sveta z demonstracijo pred županstvom

Vodstvo treh sindikalnih organizacij CIGL, CGIL in UIL sporoča, da so njihovi predstavniki imeli pretekli ponedeljek sestanek s predstavniki občinskega odbora v Gorici, na katerem so proučili sindikalni položaj z ozirom na organ in pravilnik občinskih uslužbencev.

Po poročilu odbornika za osebe, so sindikalni predstavniki ugotovili, da občinska uprava ni držala obljub, ki jih je pred časom dal župan, da bodo predložili osnutek organika in pravilnika občinskemu svetu še v teku meseca junija.

Dejansko je odborik iz občinskega odbora končal pripravo organskega akta, ki bo predložen občinskemu svetu 4. junija, ko je sklicana seja občinskega sveta. Zato vabijo vse občinske uslužbence, naj se zberejo ta dan na trgu pred županstvom in naj tam z vsoto odločnosti zahtevajo odobritev novega organika in pravilnika še v teku tega zasedanja občinskega sveta.

Občinska kriza v Trzinu

Danes zvečer ob 20.30 bo v Trzinu ponovna seja občinskega sveta, na kateri bodo še zadnjič poskušali izvoliti župana in občinske odbornike.

Pretekli ponedeljek popoldne so se ponovno sestali v Gorici pokrajinski predstavniki KD in PSI, da bi poskusili še enkrat doseči sporazum za odpravo krize z imenovanjem župana in odbornikov. Sestanek je bil brez uspeha in po vsej verjetnosti tudi podobne sestanke, ki je bil sinoči med predstavniki obeh strank v Trzinu v krajnjem merilu. Zato za danes zvečer ni drugih izglede, kot razpust občinske uprave, imenovanje komisarija in razpis volitev.

OBČINSKI SVET V ŠTEVERJANU

Za cesto na Dolgi breg v Jazbinah bodo potrošili 12 milijonov lir

Od tega bo prispevala dežela 10,5 milijona - Pred županstvom bodo uredili primerno parkirišče

Občinski svet v Steverjanu je imel v ponedeljek zvečer sejo, ki jo bo verjetno zadnja pred poletnimi počitnicami, ko imajo svetovalci več dela na polju.

Najprej so odobrili obračun občinske uprave za 1968, katerega sta jim obrazložila župan Klanjšček in tajnik dr. Bukovec. Odobrili so spremembo v proračunu, ki se tiče ureditve ceste na Dolgem bregu v Jazbinah. Stroški bodo znašali 12 milijonov lir; od tega bo prispevala dežela 10,5 milijona ali 87,5 od sto, ostalih 1,5 milijona pa bo morala kriti občina. Izdelavo načrta in izvedbo dela pa bodo poverili ustanovi za gorško gospodarstvo v Vidnu in računajo, da bo na ta način najbolj uspešno izvedbo dela.

V stališčih občinskih uradnikov so sprejeli do sedaj časovno namočena Marjana Terpiņa in

Marjo Signoris, ki sta uspešno opravila predpisani natečaj dne 14. junija.

Odobrili so tudi sklop občinskega odbora za odkup potrebne zemljišča pred županstvom in okrog njega, kjer bodo uredili primerno parkirišče. S tem v zvezi so proučili tudi okoliščine, ki bi izvedbo tega dela, podrobneje pa bodo o njem razpravljali na eni prihodnjih sej. Razpust ENEL bodo izplačali še preostalih 119 tisoč lir za stroške pri napeljevanju elektrovoda za vodovod Oslavje - Steverjan.

Deželni odbor je včeraj sprejel sklep za podelitev javstva dežele steverjanski občini v zvezi z ureditvijo razstavišča ceste Oslavje - Steverjan. Dela bodo stala 10 milijonov lir. S tem bo zadostno nujni potrebi prebivalcev in turizma.

Pri nedeljski tomboli glavni dobiček v Štandrežu

Ceprav so pri tradicionalni tomboli sv. Petra in Pavla preteklo nedeljo na goriskem Travniku povsili sklad na dobiček od 100 na 150 tisoč lir v primeru z janskim letom, je bila udeležba občinstva nekoliko manjša; cenili so jih okrog 3000. Ceprav so napovedali začetek ob 21. uri, pa so tudi tokrat začeli z veliko zamudo okrog 22. ure. Potem pa je šlo razmeroma naglo. Vsi dobički so tokrat ostali v Gorici, odnosno v Štandrežu. Odkupilo 30 tisoč lir je za deželo Nives Battisti iz Ul. Polja 27. Prvo tombolo 100 tisoč lir je zadel Anton Brisco iz Štandreža, Milaelova ul. 68, drugo tombolo 20 tisoč lir pa Giorgio Gregorutti iz Ul. Volta št. 15.

Interpelacija KPI na pokrajini o NSG

Komunistična pokrajinska svetovalec Menichino in Selli sta včeraj poslala pokrajinskemu predsedniku interpelacijo s katero zahtevata čimprejše sličenje pokrajinskega

PO PODATKIH TRGOVINSKE ZBORNICE

Vključ vsem optimističnim načrtom urbanističnega načrta za Gorico o bodočem povečanju goščine prebivalstva, pa nam podatki za pretekli december ne kažejo tako optimistične slike. Naravni prirastek rojstev nad umrlih izkazuje v celotni pokrajini v tem mesecu sicer presežek za 16 ljudi, po drugi strani pa znaša presežek tistih, ki so se izselili 25 ljudi in se je torej število prebivalstva dejansko zmanjšalo za 9 ljudi. Isto velja tudi za Gorico, kjer se je prebivalstvo zmanjšalo za 19 ljudi. Ob koncu preteklega leta je bilo na Goriskem 141.185 prebivalcev, v Gorici pa 43.663.

Položaj goriskega gospodarstva je v preteklem mesecu, po podatkih vestnika trgovinske zbornice, povprečno v normalizaciji. V tržiški ladjedelnici delajo s polnim ritmom predvsem po zaslugi naravnih velikih petrolejskih ladij z nad 225 tisoč ton vsake ter tudi drugih narodil, med katerimi so štiri ladje Jadranske plovidbe iz Reke. V stranskih podjetjih ladjedelnice, ki so obrtniškega značaja, se je dejavnost nekoliko skrajšala.

Tudi v kovinarski industriji se je proizvodnja ugodno razvijala z izjemo tovarne embalaže kjer čutijo konkurenco sorodnih podjetij izven pokrajine. Glede tovarne Solvay nič novega in še vedno se pričakuje dokončno ureditev zadeve v zvezi z zaporo sedanje obrate. Zdi se, da bo neka družba z ameriškim kapitalom s področja industrije umetnih vlaken prevzela obrat in zajamčila delo sedanjim 360 delavcem ter vzela na delo še nekaj novih.

V tekstilni, lesni in papirni industriji se je proizvodnja razvijala normalno, s posebno ugodnim položajem industrije higieničnih proizvodov iz celulozne vate.

Goriška industrija izkazuje normalno proizvodnjo v marcu

Industrija umetnih vlaken v sedanjo Solvay? - Nazadovanje prebivalstva na Goriskem

Zmagovalci v plesu valčka v ponedeljek v Sovodnjah

V ponedeljek zvečer so prosvetarji v Sovodnjah zaključili svoje tridnevno praznovanje s tekmo plesu valčka. Ob številni udeležbi starih in mladih plesalcev, ki so z zanimanjem prisostvovali tekmovalcu, je posebna ocenjevalna komisija takole razsodila:

Prvo nagrado par Glufiana Proletto in Mario Sošol iz Gorice in Grojine; drugi je bil par Nevenka Peteljan in Jožko Krušček iz Sovodnje; tretji Marko Devetak in Rudi Krpan iz Štandreža.

Ples se je zaključil po polnoči.

Zborovanje v Pordenonu o aktualni tematiki

Deželno predsedstvo Zveze za krajevne avtonomije in oblasti je javilo, da bo v soboto, 5. julija v dvorani hotela «Santini» v Pordenonu zborovanje na temo «Tovarna in mesto - stanje delavstva».

Zborovanja se bodo udeležile številne občinske uprave, sindikalne konfederacije CGIL, CIGL, UIL in organizacije ACLI iz Pordenona ter deželna sekcija Državnega urbanističnega instituta.

Glavni govornik bo prof. Robert

VESTI Z ONSTRAN MEJE

Štirje domači slikarji razstavljajo v Novi Gorici

Umetniki iz obeh Goric iščejo medsebojne povezave

Od 24. junija do 6. julija je v poslovalnici turističnega društva v Novi Gorici skupna razstava štirih goriskih slikarjev: Danila Ječiča, Silvestra Kometa, Nedeljke Pečanca in Rudija Pergarja (prvi živi v Ajdovščini, drugi trije pa v Novi Gorici). Njihova razstava je ena najzanimivejših novogoriških likovnih prireditev v tem letu, posebej pa je zanimiva zaradi tega, ker pomeni prvi skupni nastop štirih slikarjev, ki so se povezali v delovno skupino in ki iščejo povezave z likovnimi ustvarjalci v sosednji Gorici. Ta povezava jim je potrebna za odpiranje večjih možnosti razstavljanja v širšem prostoru in pa kot spodbuda za izšče, v modernu likovno prizadevanja usmerjena delo. Obsežnosti smo, da so slikarji iz obeh Goric to povezavo še ostvarili in da so ustanovili mednarodno delovno skupino «2 r. GO». Medtem ko bomo o skupini še podrobneje poročali v eni naslednjih števil, objavljam o danes kratko poročilo z novogoriške razstave.

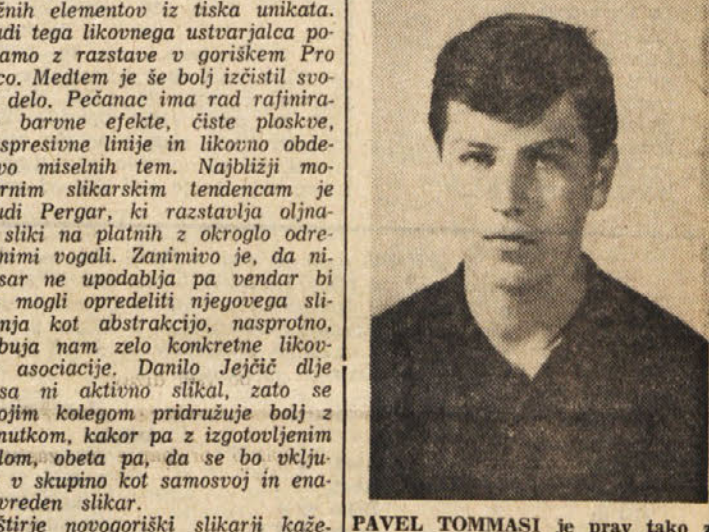
Navede štiri različni avtorji se naposled predstavljajo z marsikatero skupno potezo. Želja po odkrivanju novih možnosti, po posebnosti in originalnosti izraza, po vključevanju v sodobna svetovna likovna prizadevanja, to so prav gotovo skupne lastnosti vsakega od razstavljajočih. Še najbližji naši predstavi o klasičnem slikarstvu je Silvester Komet, ki ga poznamo z nedavno razstavo v Gorici. Vendar je ta predstava le približna, v resnici se je slikar že zelo oddaljil od svojega osnovnega motiva: kraške pokrajine in stoji zdaj pred svojo prvo večjo sintezo načrtnih likovnih raziskavanj. Nedeljko Pečanec sodeluje na razstavi z grafiki, ki sta zaradi uvažanja kraških elementov iz tiska unikatna. Tudi tega likovnega ustvarjalca poznamo z razstavo v goriskem Proloco. Medtem je še bolj izčisti svoje delo. Pečanec ima rad rafinirane barvne efekte, čiste ploskve, ekspresivne linije in likovno obdelavo miselnih tem. Najbližji modernim slikarskim tendencam je Rudij Pergar, ki razstavlja oljna sliki na platnih z okroglo odrezanimi vogali. Zanimivo je, da ničesar ne upodablja pa vendar bi ne mogli opredeliti njegovega stikanja kot abstrakcije, nasprotno, vzbuja nam zelo konkretne likovne asociacije. Danilo Ječič dlje časa ni aktivno slikal, zato se svojim kolegom pridružuje bolj osnulkom, kakor pa z izgotovljenim delom, obeta pa, da se bo vključil v skupino kot samostoj in enakovreden slikar.

Štirje novogoriški slikarji kažejo

Goriški odličnjaki

MIROSLAV SPAZZAPAN iz Gorice, je z odliko izdelal 5. razred slovenske gimnazije

PAVEL TOMMASI je prav tako z odliko zaključil 5. razred slovenske klasične gimnazije v Gorici

Iz tržiske bolnišnice

Včeraj se je 42-letni Ivan Pernarčič iz Sesslana št. 57 poročal z žago na petcu leve roke. Odpejali so ga v tržisko bolnišnico, kjer so ga zdravniki pridržali na zdravljenju za 10 dni.

V delavnici «Meteor» v Ronkah pa se je na delu ponesrečil 42-letni Luigi Pezzarini iz Trizica Ul. Laghi št. 33. V tržisko bolnišnico so mu zdravniki ugotovili poškodbo na desnem očesu. Tudi Pezzarini se bo moral zdraviti 10 dni.

Kino

CORSO. 17.15-22: «Quando muore una stella», K. Novak in P. Finch; barvni film, mladinski pod 14. letom prepovedan.

VERDI. 17.15: «La pillola d'oro», P. Paoli in H. Noonan; barvni film, mladinski pod 18. letom prepovedan.

MODERNISSIMO. 17.15-22: «Glochi d'amore», J. Bernard in S. Coste; francoski film, mladinski pod 18. letom prepovedan.

VITTORIA. 17.15: «Svezia, inferno e paradiso», italijanski dokumentarni barvni film o Švedski; mladinski pod 18. letom prepovedan.

CENTRALE. 17.00: «Tre contro tutti», F. Sinatra in D. Martin; ameriški kinemaskopski film v barvah.

Tržič

AZZURRO. 18.00: «Dillinger è morto», M. Piccoli in A. Pallemberg. Barvni film.

EXCELSIOR. 17.30: «Diabolica». Barvni film.

PRINCIPE. 18.00: «L'ultimo colpo in canna», G. Ford in A. Kennedy. Barvni film.

Nova Gorica

Soča (Nova Gorica): «Naši možje», italijanski film - ob 18.30 in 20.30.

Svoboda (Sempeter): «Maščevalec iz Rim Rocka», ameriški barvni film - ob 18.30 in 20.30.

Deskle: «Družinski poglavar», italijansko francoski barvni film - ob 20.

Pračina: Prosto.

Sempar: Prosto.

Kanal: «Neuročena Angelika», francoski barvni film - ob 17. in 20.30.

Renče: Prosto.

DEZURNE LEKARNE

GORICA

Danes ves dan in ponoči bo odprta lekarna S. Glusto, Korzo Italija 244, tel. 35-38.

TRŽIČ

Danes ves dan in ponoči je v Trzinu odprta lekarna dr. Rismondo - Ul. Toti 52 - tel. 72701.

